

הועדה לבחירת יקיר העיר
מיום א' ניסן תשפ"ג, 23 במרץ 2023
בחרה להעניק

יקיר העיר יבנה

למר **יואב גד**

בהוקרה ובהערכה
על פעילות התנדבותית ציבורית עניפה ורבת שנים
למען תושבי העיר יבנה

רועי גבאי, ראש העיר
סגניו וחברי מועצת העירייה

ערב יום העצמאות
ד' באייר תשפ"ג, 25 באפריל 2023

יואב נד, "אני לא מחליף את המורה, זה מביא ידע ואני מביא את מה שמעבר"

קברניט ההצלחה

כדי להתמודד עם המשתתפים בפרויקט צהלה לנוער בסיכון, דרושים עצבים וסבלנות מברזל בצד ראיית הנולד ומוטיבציית על – תכונות אופי דומות לאלו של טייסים בצבא • תשאלו את יואב גד מיבנה, טייס חיל האוויר לשעבר, שירד ממדים בתום שירות ממושך, חיפש לתרום לקהילה והכיר את "ילדיו" החדשים • פרויקט חינוכי קצת אחר

שי לוי • צילום: אבי רוקח

האוויר, סייע לנו ולחבריו המתנדבים. לא קשה לקבוע כי לולא הפרויקט, שגר הוא המרכז שלו ביבנה, רבים מאותם נערים היו מוצאים את עצמם כשולי החברה וספק גם אם היו מתגייסים.

שיעור בביטחון עצמי

פרויקט צהלה הוקם לפני יותר מ-20 שנים על ידי תא"ל במיל רן פקר, טייס אנגרי בחיל האוויר ומי שכמעט היה מפקד החיל. הוא החליט לייסד פרויקט התנדבותי בתחום החינוך בו יתגברו אנשי צבא לשעבר, "על טהרת חיל האוויר בזמנו", מציין גד. פקר השתתף כמעט בכל מלחמת ישראל, שם חווה קרבות אוויר מסמרי שיער. "רן נכנס לכיתה עם כל המדליות של", מספר גד בחיך, "ועוד לכיתה קשה בבית ספר ביפו. תוך חמש דקות הוא ברח משם עם הזנב בין הרגליים".

אבל לא אחד כמו פקר יותר, ולאט לאט הפרויקט שלו קרם עור וגידים כשהוא מגייס את חבריו הטייסים כמתנדבים. בשנים שעברו מאז התפשט המיזם לערים נוספות בכל רחבי הארץ ואומץ על ידי משרד החינוך כ"פרויקט לאומי" שזכה בפרס יגאל אלון למעשה מופת חלוצי. בשנת 2008 זכה פקר בפרס מוסקוביץ' לציונות "על התמודדותו ויצאת הדופן עם האתגרים החינוכיים והערכיים העור מדים בפני הציונות כיום, ועל הצלחתו בהקמת פרויקט צהלה, תוך גיוסם של קצינים ומפקדים לשעבר לחיות העשייה החברתית".

יואב גד (65) התגלגל לפרויקט אחרי השחרור, כשחיפש מקומות להתנדב בהם. אחרי שפרש מחיל האוויר יכול היה להגיע כמו חבריו לאל על או להיות איש עסקים מצליח – והוא אכן החל בקריירה של איש

סטיגמה". אז זו הייתה הפעם האחרונה – במקום זאת הוא מגדיר את הנערים ככאלו הוקוקים להכוונה. מאז אותו היום לפני 13 שנה עברו תחת ידיו של גד וחבריו (רובם יוצאי חיל האוויר וכולם יוצאי מערכת הביטחון, בהם גם ראש מינהל החינוך לשעבר, אל"מ ברימוס אלי דקל) מאות נערים תושבי האזור. גם הקשר ההדוק עם צבי גוב ארי, ראש העירייה ואיש חיל

יואב גד, מי שהיה טייס חיל האוויר במשך 23 שנה וראה מלחמה אחת או שתיים בחייו, התכוון לשיעור הראשון שלו כמו ביל פרויקט צהלה לנוער בסיכון בפרג' טיות אופייניות. מה לעשות, גם באורחות טייס נשאר טייס. הכול היה מתוזמן על השנייה, ניירות ומצגות אינספור, אבל חמש דקות אחרי שהשיעור התחיל הכין גד שהסיפור הולך להיות קשה הרבה יותר ממה שחשב. גד נכנס לכיתה אומ"ץ (ראשי תיבות של המוטו: אמונה בעצמי, יוכן להתאמץ וצופה להישגים), וכאשר יצא מהכיתה הכיסאות היו זרוקים בצד, שולחנות הוסטו ממקומם, פלטת הפור מייקה של אחד מהם נותקה ממקומה וסיביר להניח שגם העצבים שלו זזו ימינה ושמאלה. אבל גד לא התכוון לוותר. מי שהחליט לוותר על האופציה לקריירה עסקית או למשרה מפנקת עו"ש באל על, שב לביתו, עשה חושבים וחזר עם אמבי ציה גדולה עוד יותר לחתור למגע עם בני הנוער.

13 שנים עברו מאז שגר, תושב יבנה, נכנס לאותה הכיתה בבית הספר בעיר, במסגרת פרויקט "צהלה" שנועד לנוער בסיכון. גד, אנב, מעדיף להימנע מהשימוש בצמד המילים הזה, "כדי לא ליצור

גד: "אני מדבר איתם בגובה העיניים ומאפשר להם לעשות צעד אחד קדימה ולהאמין בעצמם. ברור לי שאת רובם אני לא אהפוך לדוקטורים, אבל אני אתן להם את הצעד האחד שהם יעשו קדימה וככה הם יאמינו בעצמם אחרי שיראו הצלחות ולא רק כישלונות. אני חושב שבחלק הזה הצלחתי, ואם עשיתי את זה עשיתי הרבה"

תמר ג'ונסון ומורן קאמרי תמס: "היא הייתה בת יחידה ומפנקת שאפילו אלוהים לא יכול היה לדבר איתה" | צילום מאלבום פרטי

יכול היה לדבר איתה. היית אומר לה לבוא ב־9:00, היא הייתה שואלת למה לא ב־11:00. היום כשאנחנו אומרים לה לבוא ב־11:00 היא מגיעה ב־12:00, ואני לא צריך להוסיף אף מילה. זו תעודת הצטיינות. יום אחד לקחתי קבוצה של תלמידים לשרה התעופה בהרצליה. אחד החברים שלי, דובי פרי, גם הוא טייס חיל האוויר, מדרוך בצוהר ותר שב יבנה, מטיס מטוס פרטי בהרצליה, והחלטנו להטיס את כולם. אמרתי להם להיות בשבע בבוקר של יום שבת בשדה התעופה וכולם היו שם בזמן. זה משהו שלא היה לפני. בשלב הזה אמרתי לגאווה אשתי בואי נלך, את שלנו עשינו ועכשיו זה הכיף שלהם."

שיעור בכיתה של יואב גר. מתעקש שישבו במעגל כדי לראות זה את זה

אסור לאחר ולו בדקה

כשגר מספר על ההצלחה ועל התמסרות שהכניס ב"ליריס של", קולו משי תנוק ועיניו מתנוצצות. מיד לאחר מכן שבה ומשתלטת על פניו הארשת הקי שוחה, פסאדת הטייס, והוא ניגש להכין עוד כוס קפה. בשלב זה הוא מרשה לעצמו לחזור ולדבר בטון בוטח: "אני מגיע לכיתה כבר בשמונה בבוקר. מארגן את הכיתה, מוגן, כיסאות, מוזיקה ושתייה. אומר להם 'אתם תלמידי חיל האוויר' בשעה 08:09. שתי דקות אחרי זה אני כניסתי אני מכבד אתכם ומגיע בזמן ודקה אחרי זה לא שוחה. לאט לאט הם מתירשים. בוחזזלה הם אוטורים 'אוף', אבל הם מבנים שמון זה קודש והם מתיירשים. כשאנחנו רואה את סוף הדרך אתה מבין שהצלחת. לנר חשוכה גם הקשר עם התורים. ככל שלב הוא דואג לערכם ולערכ אותם בפעילות. 'התורים רואים, העיר רואה והמכינה רואה. פתאום הם חיוניים', הוא מוסיף.

מורן קאמרי תמס (25) השתתפה במסגרת הוראה של גר. "לא הבנתי עתה למפגשים הראשונים אבל

טיס. 'פתאום הם חוזרים כגיבורים וזה שניה להם את כל הביטחון עצמי', מתגאה גר. במקרה אחר פנה גר לבעלים של מפעל עלים, אותם מנהלים יוצאי חיל האוויר. אלה תרמו ממון רב, באמצעותו הטיס גר ושאר המתנדבים את בני הנוער של פרויקט צוהר למחנות ההשקמה בפולין. "את הכול הם עשו לבד", הוא מרגיש ומצטנע. "מורכב בילדים חכמים שבחרו את הדרך כעצמם ואני רק הייתי שם כדי לתת להם מסגרת ומידע. יש פה שני דברים: אחד, אני מרבה איתם בטובה העניינים, והדבר השני זה לאפשר להם לעצמם צער. אחד קריסה ולהאמין בעצמם. ברור לי שאת רובם אני לא אהפוך לדוקטורים, אבל אני אתן להם את הצעד האחר שהם יעשו קריסה וככה הם יאמינו בעצמם אחרי שיראו הצלחות ולא רק כי שלונות. אני חושב שכולם הוו הצלחות, ואם עשיתי את זה עשיתי הרבה. לקבוצה הראשונה שלי קראתי טירת מטכ"ל, כי במסגרת התהליך הסתכלו עליהם מלמטה למעלה, כשעז או זה היה הפוך".

הוא מצביע על תמר ג'ונסון (22), אחת מכוונות הפרויקט - תלמידה לשעבר ורונגמה חיה לשינוי המרשים שיחס נכון יכול לעשות. "היא הייתה בת יחידה ומפנקת שאפילו אלוהים לא

ג'ונסון: "היינו ילדים נוראים שלא מכבדים אף אחד. לא סתם הגענו לכיתה אומ"ץ. מורה אחר היה מכריח אותך ללמוד, צועק או אומר לך ללכת להירשם. פתאום יואב הגיע ולא הכריח אף אחד. הוא פשוט גורם לך להתבנייש במה שאתה עושה. גרם לנו להסתכל על עצמנו מבחוץ. מתאום הפסקנו עם האיחורים ובנינו לעצמנו משמעת עצמית"

עסקים, אבל מאוד מזהר הבין שהוא רוצה להמשיך את חייו בפילנתרופיה. גר חתם בכמה מסגרות בטכניל, כיריד ועד הורים בבית הספר בו למדה בתו, במשטרה ובמקומות נוספים. "ואו הכרתי טייס מחיל האוויר שכל הזמן מיהר לאיזה מקום. כששאלתי אותו לאן הוא ממחר כל הזמן אמר לי 'לצהלה'. שאלתי מה זה והוא אמר שיסביר לי בהורמנות. בירדתי לבד ואמרתי שזה מתאים לי, משהו שאני יכול לעזור בקידום שלו ובכלל מתאים לי לעבוד למען בני נוער למרות שלא הייתה לי שום הכשרה", הוא נזכר. ממתגרב הפך גר לרכב פרויקט צוהר ביבנה ואף הרביק ברוחו את כל המשפחה. "מורה מאוד נכבסתי לצוות ההיגוי וגם צירפתי את אשתי נאוה כמתגרב ששורייכה שתי קבוצות", סיפר. הוא צירף גם את היריד של בתו וזהו, גם הוא קצין בכסים חיל האוויר בפלמחים. המתגרב של הכיתה הנחיתה את גר לקרקע ומציאות, על אף שלא כל התלמידים הם בה חיו מרקע בה קשה. מרבייתם היו כאלה שלא זכו לקבל ערכים ולכן לא ראו חשיבות גדולה ברכישת השכלה. הם לא מצאו לנכון להגיע לבית הספר או להקשיב בשיעור. גר הוא הנגטיב שלהם. גר גולד בקיבוץ והצטיין בדרכו לקרס הטיס. במהלך שירותו ראה עולם - באחד מתפקידיו כטייס אימן את אנשיו של אירי אמן באונגרה ובהמשך עבר לתחום המודיעין ואף הוצב ב"יועץ" במינגפור. כיום, כאמור, הוא מסיק את מיטב זמנו בנערי צוהר. "הייתה לנו פעילות עם קבוצת נערים בני העדה האתיופית. שהחלטנו להטיס עם טרקטורונים מעופפים", הוא מרגיש. "ניגשתי לאתר ההפעלה של הטרקטורונים הללו. לא מעט מהמפעילים הם טייסי חיל האוויר, ואמרתי להם שיש לי קבוצה של 10 נערים ונערות שאני רוצה להטיס. הם עשו את זה על חשבונם ורק אמרו לי תביא אותם".

השיחה הזו בשתי העיר עשתה את הדבר וכל עובד רבים מהם שבחים לא ראו כלי

יובל גדי עם צבי גוב ארי: "לקבוצה הראשונה שלי קראתי סירות מטכ"ל, כי בסוף התהליך הסתכלו עליהם מלמטה למעלה, כשעד אז זה היה הפוך"

אבל גם כשיש בעיות גדי יודע לאלתר ולנצל את הקשר הייחודי של העברה הסוכים, בהם גם ראש העירייה גוב ארי, תת אלוף (מיל') בחיל האוויר, "למול" גדי, גוב ארי הוא איש חינוך שמבין גם את ההיבטים של הערכים, סבור גדי, "אני יכול לספר בעיה שהוא פתר במלפז, במסדר בגלל בעיה שהוא פתר במלפז, אגב, נמצאים עובדי מחשבת של בני דורות ולכן למנהלים קשה לשחרר את הנערים לפעילות שלהם. אבל גוב ארי אמר 'אין לי שום בעיה אם נער יקבל בבגרות 85 במקום 89 אבל יזכה לספוג ערכים'. ואכן הוא עודד לנו הרבה ופותר את הבעיות."

הפעילות של פריקס צהלה ענפה למדי ובמסגרת חודשת לא מעט מהמגוון רבים. לכל מתגבש ים ביתה בבית הספר ולרוב מדובר בביתת אומ"ץ, שם הוא מופיע כשעתיים בכל שבוע. "מרביתם על ערכים וציונות", מסביר גדי, מלמד זה ישנה פעילות ארוכה יותר בכל חודש. למשל קסופ"ץ לילי בחוף הים. גם הפעילות בחוף הים משולבת בערכים, ולי חוגגה מתחילים את היום בגיחוף החוף, "אשר להגיד שהשתכללנו עם השנים. היום הם מגיעים לחוף, מנקים אותו, עדי שיש את הפעילות, ובבילית הם מנגנים את סירות גולני שמעבירה להם פעילות לילית, חשבו להגיד שיש לנו גב מאוד גדול מהצבא, אמר גדי, מעבר לזה, הם מתגברים ומגיעים עובד הנערים במסע 24 שעות ביממה, שזה חלק משמעותי חד שוב מהפעילות שלהם.

אולי בגלל זה מרבית המתגברים הם טייסים ואנשי צבא לשעבר שמכירים את את השני. "יש יתרון גדול בשי"ט של חבר מכיר חבר, כי אתה מכיר את הבן אדם ויודע מה היכולות שלו. הייתה תקופה שניסו לגייס מתגברים מבחן אבל הגיעו אנשים עם רצון אך ללא התאמה ומחויבות מספיקה". מת' גוב שמתחיל את דרכו מחדש על חוזה של ממש ומחויב לארבע שנים, מרגע שהגיע מגיע לחינוך ועד שהוא מסיים י"ב. מעבר לזה הם מלווים את הנערים גם אחרי בית הספר ומייצגים ומסייעים להם בגיוס לצבא. "בגלל זה יש מתג" רבים שמוחלים או מורשים, זה לא פשוט", מודה גדי.

גדי ונערים בבסיס חיל האוויר. הכדורסטים של הטייס נשארו גם באחריות

פייס, סיום קורס טיס של חיל האוויר, פתאום אתה רואה את האנשים את הוורדים הנאים ומבין שכן, גם אני יכול לה. זה מעבר לטיול בכנירת. רוב הסייסיים שאם לא הייתי הולכת לצהלה לא הייתי הולכת לתפקיד קרבי בצבא. ג'ונסון הייתה מ"כית בצהל ובמסע הגיעה לקורס קצינות, שנמשך מסנה רק בגלל בעיות רפואיות. "היא סייעה את ההכשרה בהצטיינות", מפרקן גדי, "כי חילה סירב צה"ל לגייס אותה לתפקיד משמעותי. 'הייתה לי קב"א נמוכה כי מי חישב בגיל 16 על המכשירים הייתי חלי מירה מופרעת. הציעו לי להיות מכונית', היא משחזרת. ג'ונסון פנתה לגדי כדי שיעדי עבודה קשים, חלה פעל מול כל הרגעים בצה"ל. היא סייעה בתפקיד משמעותי וגם היום היא עובדת במסדר הביטחון, 'מכרז לי סבלי הפריקס היום שלי היו במקום אחד. הייתי מופרעת וחצופנית. מתלמדה שמעשים אותה כל שני חמישי סימתי את בית הספר בהצטיינות עם ממוצע בגרות של 95."

על ערכים וציונות

אבל יש גם רגעים קשים, כפי שגדי מציין. "מתוך 22 תלמידים שהיו לי באחת הביתות שלושה נשרו. יום אחד ראיתי את אחד מהם ברכב עם אנשים מוסקספים, עם מדיקה דעשת וצללקת על הלוח מאוזן ועד לפה. היה לי ברור לאן הלך הזה הגיע", מציין גדי בצבא.

גדי: "למחלנו, גוב ארי הוא איש חינוך שמבין גם את החשיבות של הערכים. אנחנו נמצאים עכשיו בתקופה של בגרויות ולכן למנהלים קשה לשחרר את הנערים לפעילות שלנו. אבל גוב ארי אמר 'אין לי שום בעיה אם נער יקבל בבגרות 85 במקום 89 אבל יזכה לספוג ערכים'. ואכן הוא עודד לנו הרבה ופותר את הבעיות"

אז ראיתי שכולם התלהבו וריברו על זה, ככה שלאם לאם נכנסתי. ילדים מהכ"ל תה שלי ממש התלהבו וכל הזמן ריברו על יואב, על הערכים ומה שהוא מעביר על המדינה. כל הביתה שלי הייתה שם, כיתה אומ"ץ, ומסע נשאתי לזה. בהתחלה כולם היו שובבים ובעייתיים, היא מנסה בערינות כשהיא מסתכלת על יואב. "זה גם גיל כזה של חצופנות ואין מעצור בלשון, לא מעניין אותך אם איש מבוזר עומד מולך. ככה שבתחלה זה היה מאוד קשה, אי אפשר היה לנהל שיחור."

היא מציינת שדודך של יואב - קפי רגות צבאית מצד אחד וחיבור אישי מהצד השני - עשתה את שלה. "פתאום אנחנו לא מאחרים, ומבינים שזה משי פוע גם על העתיד, צבא ועבודה. קשה לי להסביר אבל זה עשה משהו אחר. אני יכולה להגיד שאצלי הוא נכנס ממש עמוק. הדרך שהוא הביא את עצמו ולקח אותנו עשתה את ההבדל מסודר אחר. בשלב הזה חשוב לגדי להבהיר: "אני לא מחליף את המורה, זה מכיר ידע ואני מכיר את מה שמעבר". קשה שלא להיות רשם מהצלה של מורה, שהייתה רכות בראות בצבא ובמספר פתוח עם אמה עסק עצמאי."

ג'ונסון מרוברת על השיטה שבה גרם להם גדי להתמסר ולהתיישר. "גם אני למדתי בכיתה אומ"ץ. היינו ילדים גדי ראים שלא מכבדים אף אחד. לא חתם הנענו לכיתה אומ"ץ. מורה אחד היה מכריח אותך ללמוד, צווק או אומר מך ללכת לחורשם. פתאום יואב הגיע ולא הכריח אף אחד. הוא פשוט גורם לך להתגייס כמה שאתה עושה. גרם לנו להתחיל על עצמנו מבחן, פתאום הפסקנו עם האחרים ובנינו לעצמנו משמעות עצמית. גם ברור שכאשר עומד מולך אדם כמו יואב, שהיה טייס בחיל האוויר עם כל ההילה של זה, זה עשה את ההבדל. בהתחלה זה לא היה במסר והיה בלגן. אני זוכרת שהוא התקעש על זה שנסב במעגל, משהו שעיצבן אותו, כי הוא מאמין שזה חשוב שנסתכל אחד על השני. נכון שהיו את החיולים והכסף אבל מה שכאמת עשה את ההבדל היו הרברים על עצמנו. אני זוכרת שפעם אחת הוא לקח אותנו למקום קבולת בני

בניתי

גיליון 1237 יום שישי א' באדר תשע"ה 20.2.2015 מופץ חינם
מל' 08-9422760 בקס' 08-9422749 alfareut1@gmail.com

08-9422760

יבנה • גדרה • גן יבנה • בני עז"ש • רחובות • מזכרת בתיה
קרית עקרון • רמלה • לוד • יישובי עשרת • גדרה • יישובי הסביבה
מרשת "תרומה" כניסת השבת: 17:09 יציאת השבת: 18:09

פיצה אדסו

מגש משפחתי
+ תוספת + שתיה

59⁰⁰

פיצה אדסו

1-700-500-570

שד' העצמאות 15, יבנה

תש כוחה

שנתיים של
מלחמה יום
יומית לשיקום,
אחרי שנפצעה
אנושות בפיגוע
מתועב, הסתיימו
השבוע עם מותה
של אדל ביטון,
והיא עוד
לא בת 5

עמ' 20

ביום בהיר
אחד החליט
יואב גד
לעצור את
הכל ולהקדיש

את עצמו
למשפחתו
ולפעילות
התנדבותית
עם נערים
הזקוקים
לחיזוק

עמ' 52

אוהד צויק

נותן להם
כנפיים

סט מושלם לבר-מצוה

הסט כולל: טלית, תפילין,
סט כיסויים לטלית ותפילין
+ נילון, סידור וכיפה.
הפרשיות כשרות לכתחילה, נכתבו ע"י סופר יריש,
נבדקו ע"י מגיה מוסמך + בדיקה מחשב,
מצורף אישור בדיקה לכל זוג תפילין.

החנות המרכזית

ספרים

ותשמישי קדושה

אמיר צברי

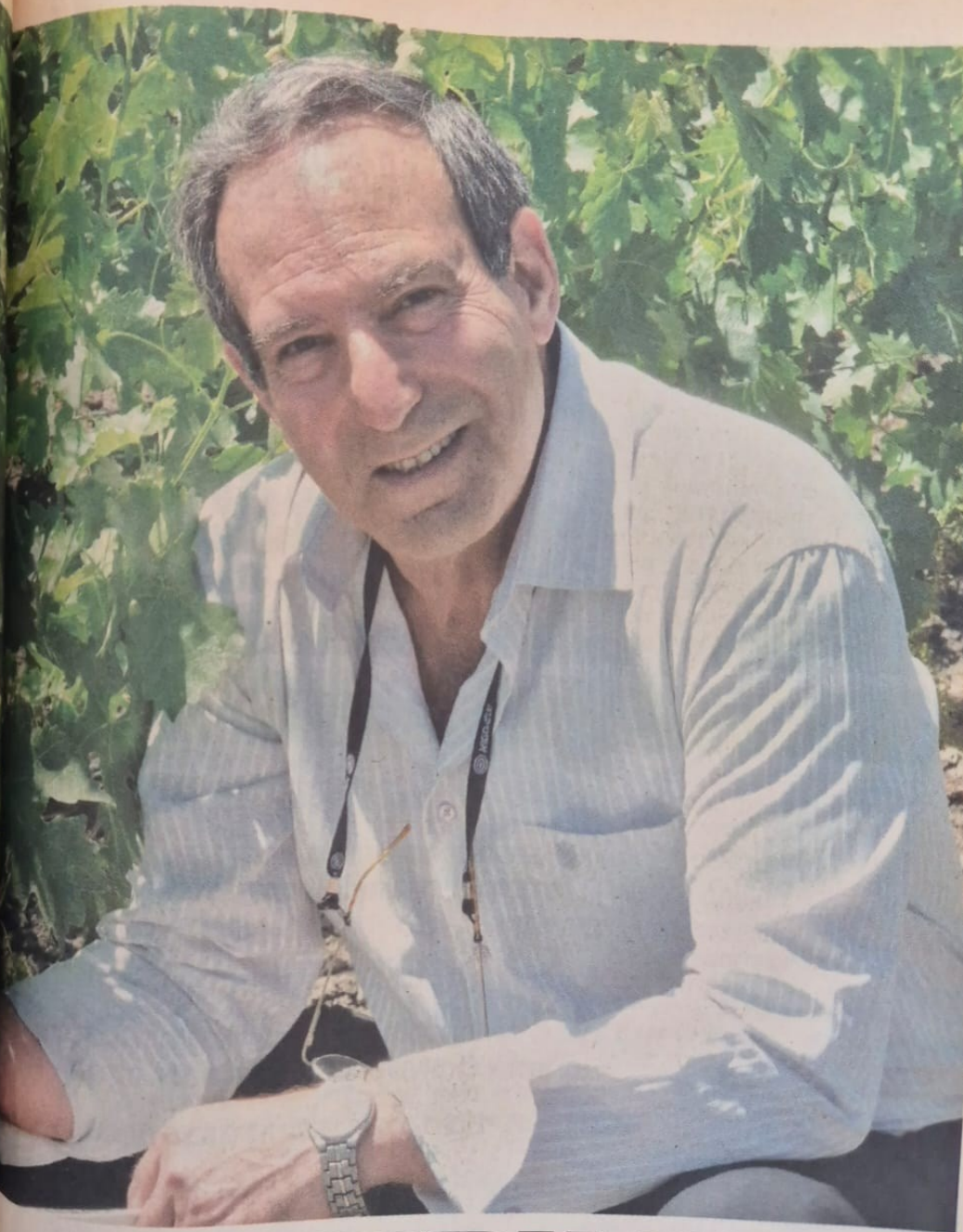
שכונת איכילוב ומגור לאא גמלא!

קניון קנדי סנטר - יבנה 08-9333130, 052-6644363
א, ב, ג, ד, ה: 09:00-14:00, ג' 09:00-14:00, ו' 09:00-13:00

בדיקת מזוזות
ותפילין, טליתות, דיסקים,
יודאיקה, מתנות, מזכרות
לאירועים ועוד...

לאחר עשרות שנים
יואב גד קצין בצה"ל
עסקים בינלאומי מנ
החליט ביום בהיר
לעזוב הכל ולהקדיש
כולו למשפחתו ולק
ביבנה. הוא החל לה
במסגרות שונות בע
שנחשף לפרויקט "א
והחליט להחת על עא
ריכוז הפרויקט ביבנ
12 שנים אחרי, הוא
בגאווה על ארגון הב
מתנדבים שבמסגר
למעלה מ-300 חנ
המקבלים את הזכו
ואת הכלים להגשי
החלומות שלו

מאת: אוהד צוילק

עם עתיד עם תקווה עם חלום

נע לפני סיום הראיון
הטלפון של יואב מצל
לא מוכר. הוא עונה
מהצד השני חבורה ני
יום הולדתו. ילדי "צ
מתרגש. נבדק
ספר משפחה
לשוחזר. הוא מ
מוכר. ילדי

הצליחו לרגש אותך, אה?

"זה לא מובן מאליו. אלו ילדים שלא יודעים להביע רגש, לא יודעים להפגין חום. עצם זה שהם מצאו את הזמן, הקדישו מחשבה והתארגנו במצורה קבוצתית, זה אומר הכל, זה אומר שהצלחת".

12 שנים עברו מאז נכנס יואב בפעם הראשונה לכיתה אומץ והציג בפניהם את פרויקט צהלה, תוך שהוא מספר להם שהוא לא בא ללמד אותם ולא להיות המורה שלהם, אלא להיות שם בשבילם, לעזור להם לעזור לעצמם ולתת להם כלים מגוונים להתמודד עם הקשיים השונים בהם הם נתקלים בחיי היום היום ואין מי שיכוון או ידריך אותם.

ההתחלה לא הייתה קלה, היא אף פעם לא קלה. אבל קשיים מעולם לא הרתיעו את יואב גד, איש צבא לשעבר, טייס בחיל האוויר שמילא שורה ארוכה של תפקידים מאתגרים ולאחר שחרורו הספיק להקים ולנהל יחד עם רעייתו נאוה, חברה בינלאומית ליבוא ושיווק של חפצי אומנות ואביזרי נוי מהמזרח הרחוק, טרם עידן האינטרנט והמחשבים.

יואב גד בדיוק בן 66, בן יחיד להורים ניצולי שואה, שנולדו והתחנכו בגרמניה. אביו היה פעיל ציוני בברלין של לפני המלחמה, והיה מדריך נוער בארגון "החלוץ". יואב מעריך גדול של אביו ושל מורשתו ופועל רבות להנצחתה במישורים שונים. כשהוא מדבר על אביו עיניו נוצצות והוא מספר את סיפורי הגבורה אחד אחרי השני בהתלהבות וגאווה, תוך שהוא מפגין בקיאות מעוררת הערצה בכל הפרטים, התאריכים ושמות המעורבים, שאת רובם הגדול כלל לא זכה להכיר בעצמו.

הוריו של יואב עלו ארצה והתמקמו בקיבוץ גבעת חיים שם נולד. לאחר שנים מעטות החליטו כי חיי הקיבוץ לא בשבילם ועברו לחיות בכפר גלים למרגלות רכס הכרמל במבואות הדרומיים של חיפה. יואב עצמו למד בבתי הספר בעיר הגדולה הסמוכה, שם התחנך אך מסתבר כי חיידק הפעילות החברתית היה נטוע בו כבר אז, והוא נבחר ליו"ר מועצת התלמידים הבית ספרית, לאחר מכן העירונית ולבסוף הארצית.

בסיום לימודי התיכון, התגייס יואב לקורס טיס אותו סיים בהצלחה. גם על שירותו הצבאי, במהלכו מילא שורה של תפקידי מודיעין יש לו סיפורים רבים, אך בטוח שרובם לא ניתנים לפרסום. בחרנו אחד, שמשקף גם את החייל שהיה, הטייס שהיה ובעיקר, האדם שהיה, כזה שניתן לסמוך עליו.

טייס אמין

"בשנת '71 באחת מטיסות האימון שעשינו באזור נתב"ג, עצרו פתאום את הטיסה שלי באמצע והורו לי לנחות בהנחיה ישירה של מפקד הבסיס", משחזר יואב את שאירע, "חבר שהיה איתי שאל מה כבר עשיתי, והייתה הרגשה כאילו משהו רע עומד לקרות. ניגשתי אל מפקד הבסיס בחשש מסוים ולא האמנתי למה ששמעתי. 'אידי אמין איבד שניים מהטייסים שלו והוא צריך מי שימלא את מקומם באוגדה עד שימצא מחליפים'. היה זה יום רביעי בשבוע והוא אמר לי שביום שישי אני צריך להיות מוכן לטוס לאוגדה, יחד עם טייס נוסף".

לאחר עשרות שנים בהן היה יואב גד קצין בצה"ל ואיש עסקים בינלאומי ממולה, החליט ביום בהיר אחד לעזוב הכל ולהקדיש את כולו למשפחתו ולקהילה ביבנה. הוא החל להתנדב במסגרות שונות בעיר עד שנחשף לפרויקט "צהלה" והחליט לקחת על עצמו את ריכוז הפרויקט ביבנה. היום, 12 שנים אחרי, הוא מביט בגאווה על ארגון הבנוי על מתנדבים שבמסגרתו כבר למעלה מ-300 חניכים, המקבלים את הזכות לחלום ואת הכלים להגשים את החלומות שלהם

מאת: אוהד צויק

רגע לפני סיום הראיון בן שלוש השעות הטלפון של יואב מצלצל, על הצג מספר לא מוכר. הוא עונה ישר על הספיקר, מהצד השני חבורה עליזה שרה לו 'היום יום הולדת', ילדי "צהלה". יואב מחייך, מתרגש, נבוכ. אחד אחד הם צועקים לו 'מזל טוב יואב', הוא ממלמל 'תודה', ומספיק לומר שזה מאד משמח אותו לפני שהשיחה מתנתקת. הוא שב לשולחן, לוקח נשימה עמוקה ואומר בקול חנוק "זה לא מובן מאליו" ושוב משתנק, קם לוגם כוס מים קרים, דמעה עומדת בזווית עינו.

יואב גד בפולין

מושא להערצה. האב

בסינגפור שחשפו אותם לתרבות הקסומה והמיוחדת. השהות במזרח פתחה לבני הזוג את העיניים, והם החליטו עם חזרתם לארץ ופרישתו של יואב מצה"ל, להתחיל לייבא לישראל חפצי נוי ומוצרי אומנות מסין, שלא היו בישראל באותם ימים.

מזרח ומערב

"באותם ימים, סוף שנות ה-80, בקושי היו מחשבים, ובסין אין מה לדבר אפילו על קטלוגים או רשימות מלאי", נזכר יואב בימים הראשונים של העבודה מול היצרנים הסינים. "היינו נוסעים למפעלים, מצלמים פריט אחר פריט, מפתחים את התמונות ומסדרים אותן על פלקט. זה היה למעשה הקטלוג שלנו. אחר כך הייתה זו נאווה שפיתחה שיטה למיון ומספור הפריטים וככה התחלנו לאט לאט לייצר מעין קטלוג משלנו והצלחנו לעבוד ככה מול הסינים תוך שימוש בפקסים".

במשך שנות עבודתם צברו בני הזוג גד חוויות רבות במסגרת ביקוריהם במקומות שונים ומשונים בסין ומדינות נוספות במזרח. העסק הלך והתפתח, חנויות נפתחו בקניון אשדוד וקניון הזהב בראשל"צ ואולם תצוגה ענק בן 600 מ"ר נפתח בבית פנרמה בדרום תל אביב, משם התבצעה הפצה לכ-700 חנויות ברחבי הארץ. אין ספק שהעסק שגשג, אך הדבר גבה מחיר כבד.

"באותם ימים הייתי משועבד לעבודה", מספר יואב, "בגלל העבודה מול מדינות באזורי זמן שונים לא היה לי יום ולא לילה, הייתי ממש עובד מסביב לשעון".

יואב ביקש ארכה של כמה ימים נוספים כדי להתארגן למשימה המוזרה ונשלח למרכז אפריקה לתקופה של כארבעה חודשים במהלכם צבר אינספור חוויות. "באותה הטיסות הראשונות עם אידי אמין היינו צריכים לטוס למקום הנמצא במרחק 20 דקות טיסה בלבד", נזכר יואב, "עוד לפני ההמראה הוא ניגש אליי וביקש שנתעכב באוויר שעה וארבעים כי הוא רוצה להספיק לקיים ישיבת ממשלה. לא עזרו הנסיונות שלי להסביר לו שתוך 20 דקות נהיה על הקרקע והוא יוכל לקיים שם ישיבה באיזה אורך שירצה, ככה הוא רצה וככה היה". אבל כשמדובר היה על בטיחות טיסה, גם אידי אמין בעצמו לא יכל על יואב גד. "קראו לנו ערב אחד כדי לקחת את זקני שבט הצ'ולי חזרה לביתם, שהיה במרחק 4 שעות טיסה. מזג האוויר לא איפשר טיסה בטוחה והיעדר מגדלי פיקוח ובקרה אווירית במדינה לא איפשרו לי לבצע את הטיסה בצורה בטוחה אז לא הסכמתי. אידי אמין התעקש ואמר שהוא לא רוצה שהם ישנו בבירה קמפאלה משום שהם נחשבים ליריבים והוא חושש שמא ינסו לפגוע בו, אך אני סרבתי בכל תוקף והודעתי שנחכה לבוקר, כשהשמיים בהירים וכך היה. בבוקר, כשהגיעו הזקנים ה'מסוכנים' של שבט הצ'ולי, לא יכלתי להתאפק כשראיתי אותם נעזרים במקל הליכה ובקושי מצליחים לעלות על כבש המטוס. מסוכנים הם בטח לא היו".

את שירותו הצבאי שנמשך כ-23 שנים סיים יואב גד בתפקיד נספח בסינגפור, שם פגש קהילה יהודית גדולה וחמה, שרובם בעלי קשרים ועסקים חובקי עולם. בעקבות הרחבת המעגלים וההיכרויות, פיתחו יואב ונאווה גד קשרים גם עם ראשי הקהילה הסינית

תומך בפרויקט צבי גוב-ארי

האישה שאיתו. יואב ונאווה גד

לאתרי מורשת קרב והיסטוריה. כיום ביבנה פועלים 12 מתנדבים, 15 קבוצות, 5 בתי ספר ו-318 חניכות וחניכים.

מזל שאתה פנסיונר, זה נשמע כמו משהו שלוקח ממך זמן רב.

"אני משקיע בצהלה בין 4-8 שעות ביום. מעבר לריכוז הפרויקט כולו בעיר יבנה, יש לי את הקבוצה שלי, המונה 25 חניכים אותם אני פוגש בקביעות לפחות פעם אחת בשבוע".

פעם בשבוע זה מספיק? ישנה פעילות ממשיכה כשהם בבית?

"מאד חשוב שההורים יהיו חלק מהתהליך, אפילו יש יום הורים בו אנו פוגשים אותם ומספרים להם מה אנו עושים עם הילדים שלהם וזה חשוב מאד כדי שימשיכו את התמיכה גם בשעות בהן הילדים בבית ולא איתנו". אתה יכול לסכם את המטרה העיקרית של צהלה

במשפט אחד?

"המטרה שלנו היא לתת להם תקווה, לגרום להם להאמין בעצמם ולדעת שמותר להם לחלום ואחר כך לפעול על מנת להגשים את החלומות האלו".

זה מתבטא גם בסיוע כספי?

"מתי שצריך, כן, בוודאי. בשנה שעברה למשל, גייסתי 29,000 ₪ עבור מילגות לילדי צהלה שרצו לצאת במשלחת בית הספר לפולין, אבל לא יכלו להרשות לעצמם לממן את זה".

ומה לגבי מימון שוטף של הפעילות, מאיפה זה מגיע?
"ארגון צהלה הארצי נהנה מתמיכה של משרד החינוך והקרן לידידות כמו גם תורמים פרטיים, וחלק מהתקציב הזה משמש אותנו. בנוסף, אני שמח מאד שראש העיר צבי גוב ארי הוא תומך נלהב של הפרויקט ואף אישר לנו תקציב מיוחד שעוזר לנו מאד בפעילות השוטפת, בעיקר בתשלום עבור הסעות וכניסות למקומות שהם בתשלום".

כל הפעילויות האלה והביקורים באתרים ומוזיאונים שונים, עם נערים שחלקם לא קלים, אין התמודדות עם בעיות משמעת?

"בהתחלה אולי היו. הפגישה הראשונה, השניה. לאט לאט הם מבינים את החשיבות של זה. אף אחד לא מכריח אותם להגיע אבל הם יודעים להעריך שזה נעשה לטובתם ומתוך רצון לעזור להם, לכם הם מכבדים אותנו מאד ומתנהגים למופת".

ואז, כאילו על פי הזמנה של תסריטאי הוליוודי צלצל

עם בתו היחידה זוהר

באחת השבתות כשהייתי בבית, באה אליי בתי זוהר, שהייתה אולי בת 5 ושאלה אותי בשיא התמימות 'אבא, איפה אתה גר?', הלב שלי נצבט ונפל לי האסימון שמה שווה כל זה אם אני לא מצליח לבלות זמן עם הבת הקטנה שלי וזה היה הקש ששבר את גב הגמל. באותו היום גמלה בלבי ההחלטה לסגור את העסק ולהתרכז במשפחה שלי".

יואב החליט לקחת את האבהות במלוא מובן המילה והחל להיות פעיל במסגרת ועד ההורים. כמו בימים בהם היה תלמיד בעצמו, גם כאן התפתח לו עד ההורים הבית ספרי ובהמשך לו עד ההורים העירוני. כמו כן החליט להתנדב למשמר האזרחי ואף עשה עבודה התנדבותית עם בני נוער שהמטרה לעודד אותם להתגייס לשירות משמעותי בצה"ל.

שמחה וצהלה

אל פרויקט "צהלה" הגיע בעקבות תא"ל במיל. רן פקר, אותו הוא מכיר היטב משירותם המשותף בחיל האוויר. רן רונן (פקר) החל להדריך בתיכון עירוני ז' ביפו, ולאור הצלחת הקבוצה וגיוס כל חניכיה לצה"ל גייס חברים נוספים לפרויקט. כיום פועלות עשרות קבוצות "ידידות צהלה" בבתי ספר רבים בכל רחבי הארץ. לב ליבו של הפרויקט הם המתנדבים, רובם קציני צה"ל במילואים, הפועלים במסירות וללא תמורה, על חשבון זמנם הפרטי. כל קבוצה מודרכת על ידי מתנדב המנחה ומלווה אותה עד לגיוס לצה"ל.

במפגשים אלו עוסקים בנושאים ערכיים כמו חברות, אהבת הזולת, זכותנו על הארץ, חשיבות השירות בצה"ל, וכן בנושאי אקטואליה והשכלה כללית – על פי המתאים למתנדב ולקבוצתו. כמו כן נערכים סיורים

בסיום קורס טיס עם רן פקר (מימין)

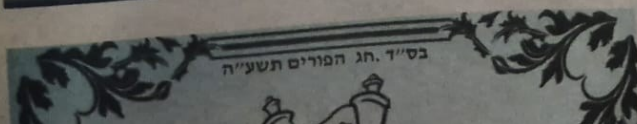

גרעין "החלוק" בברלין

מקבל תעודת הוקרה מראש העיר

הטלפון ומהצד השני היו החניכים שרק רצו לאחל
ליואב גד מזל טוב לרגל יום הולדתו ה-66. שיהיה
עד 120!

מועדון מיל"ת

דפוס פרסי (המורבה)
שירותי דפוס מתקדמים

עברנו למשכננו החדש
רח' חרות 6, יבנה

כרטיסי ביקור | מדבקות | פנקסים | שמשוניות | מגנטים | פלאיירים

טלפון: 03-5596641

www.dfuspersi.co.il | dfuspersi@gmail.com

נושא החותם

עמ' 64 **אוהד צוויק**

מאבל
ליום טוב

משימת 2008
החנות המרכזית
ספרים
ותשימישי קדושה
אמיר צברי
סגוף יבנה
קניון קנדי סנטר, יבנה 08-9333130 052-6644363

מזוזות
ותפילין
(מכירה בדיקה)
עליות,
כיפות,
תמונות,
דיסקים,
יודאיקה,
מתנות,
ריקמות,
הטבעות

רק בגלל הרוח

אהוד ועליזה גרובלד הכירו והתארסו מעט לפני פרוץ המלחמה, שהפרידה ביניהם. בעוד עליזה הייתה באנגליה, אהוד שרד מחנות עבודה, ריכוז והשמדה וזכה להתאחד עם אהובתו ולהקים עמה בית בישראל. בנם היחיד, יואב גד, ליקט סיפורים ועדויות רבות, שמסלימים סיפור אחד של תושיה, גבורה, תקווה ותקומה

מאת: אהוד צויק • צילומים: מאלבום פרטי

עשתה עבודת שורשים התחלתי לנסות לגבש חומר ולחפש את הניירת והוצאתי חוברת בה שמתי הכל. תמונות, מסמכים ועדויות. פרויקט השורשים של הבת שלך הפך לפרויקט החיים שלך. "כן, קראתי לו נושאי החותם. סיפור אישי של אבי, אהוד הרברט גרובלד, ממנהיגי תנועת החלוץ בגרמניה. 'שאל אביך ויגיד' היה צווי של יקים, אם לא תשאל לא אספר, וגם אם תשאל לא בטוח שאספר את הכל. זה עובר בכל הדור השני לשואה. שלא ידע כלום כי ההורים שלהם לא סיפרו

המצווה שלי. למרות שבגיל מאד צעיר ידעתי שאבא שלי ניצול שואה והייתי מעורה באופן הכללי במה שקרה", מספר יואב. "כל ילד קיבל בבר מצווה ספרים וכו', ואחד החברים של אבא שלי הביא תמונה שחור לבן 'מרכז החלוץ בברלין 1941 - שאל אביך ויגיד'. בתור מתנה לבר מצווה אומר לי הבנאדם 'לך תשאל את אבא שלך ותתחיל ללמוד מה היה'. זה היה בשבילי מעין צוואה, כשהרבה דברים גלויים אבל גם הרבה דברים נעלמים". אבא שלי היה בן יחיד, אני בן יחיד וזהו בתי גם היא יחידה. כשזהה

אהוד גרובלד, אביו של יואב גד הלך לעולמו בשיבה טובה בשנת 2007, כשהיה בן 93, אך רק מעטים ידעו שהיה מהמקימים של תנועת "החלוץ" ומעמודי התווך שלה בגרמניה עוד לפני מלחמת העולם השנייה. את השואה שרד יחד עם רבים מחניכיו, שלכמה מהם הוא חייב את חייו.

במשך שנים רבות חקר יואב את הסיפור הקסום של הוריו, אך רק לאחר פטירתם יצא למסע שורשים בגרמניה וכעת בידיו הסיפור ה(כמעט) מלא. "הסיפור מתחיל למעשה בבר

יואב עם תמונת בר המצווה

כלום, וכשכבר סיפרו זה היה ברוב המקרים לנכדים, הדור השלישי ואז הדור השני שמע את הדברים אבל היות ואני הייתי מאד אסרטיבי בעניין, ידעתי הרבה מאד חומר. היה לי מירמור מסוים למה לא 'והיגדת לבנך' כמו בפסח? למה אתה בא לדור השני ואומר לו 'תחקרו אותי'? ומפה למעשה אני עוסק בזה כבר הרבה מאד שנים בצורה כמעט מקצועית והסיפור הוא כזה:

בשנת 1936 היו הכשרות יהודיות בגרמניה, חלקן היו ציוניות חלקן מקצוע, בעלי מלאכה, אומנות כזו או אחרת, 139 הכשרות. קבוצות כאלה שהיו בכל מיני מקומות, בעירות או בטבע, חוות שיהודים

עליזה בצבא האמריקאי 1945

המשפחה החדשה והמאושרת

נשלח לחזית הרוסית, הם נשלחו למחנות בברלין".

כמה אנשים הם היו באותו שלב?

"היה סדר גודל של שבעה מדריכים מבוגרים ו-85 חניכים. ב-1941 ריכזו את כל התנועות הציוניות במקום אחד בשביל שתהיה להם אפשרות לפקח. המקום עצמו כבר לא קיים אבל הפינה ברחוב בדיוק יודעים ושם זה צולם. התפלאתי איך אנשים ב-41 בתוך המלחמה, הולכים עם ג'קט מעור וכדומה. הם קיבלו את ההגנה, משם נסעו חזרה לאותה הכשרה 45 דקות מברלין, ארנסדורף ונוינדורף. היה להם דגל ישראל, חלוקת תפקידים, בנים ובנות. משגיחים ומדריכים, היה להם חיי תרבות לכל דבר. החניכים היו בסביבות גיל 14 ו-15, כאילו פנימייה".

המקום עדיין קיים?
"המקום נמצא כמו שהוא היה,

קנו את המקומות האלה, בחלקן היו 10-15 חניכים ובחלקן 80-100. עם תחילת המלחמה ב-1939 היו 17 כאלה. 3 מתוכן היו דתיות. לאט לאט הם נשלחו למחנות, ובסוף נשארו שתיים בלבד. אהוד, אביו של יואב היה מדריך בארנסדורף, שזו הייתה חווה שהייתה שייכת ליהודים, והם גרו שם ועבדו שם, גידלו שם עגבניות, הגסטאפו היו עוברים וקונים מהם שם עגבניות. מקום יפה ופסטורלי.

"בסוף 41 הגרמנים לקחו אותם משם להכשרה אחרת שכבר הייתה גדולה יותר עם 40 מבנים. מרטין גרזון היה אחראי. היה איש מאוד מלומד ומוכר, בעל השפעה. יהודי כמובן. שם הם היו מ-41 עד 19 באפריל 1943. הם עשו בדק בית מדי פעם. הקצין הגרמני אמר למרטין, 'כשאני פה אדאג לכם, לא שלחו אתכם למחנות'. ברגע שהוא

בתוך אזור חקלאי, המקום ממש עומד שם. אותו דבר. החניכים של אבא שלי גרו בצריפים, בליל שלם של כל מיני אנשים שנאספו לפני שנשלחו למחנות. בארנסדורף חיו למשל חיי קהילה נורמליים לגמרי. בסוף החליטו שהילדים יהיו ביחד תחת ההשגחה של המדריכים. אמא של אבא שלי הייתה הטבחית שם. זה היה הסיפור בארנסדורף".

באוגוסט 40, גרובלד ואפרים פרנק היו במשא ומתן עם אייכמן לארגן משלחת לארץ ישראל עם 1500 בני נוער. הם נסעו לגבול גרמניה אוסטריה ולהונגריה להוציא 3 אוניות לארץ, משם הם חזרו בחזרה לקבוצה שלהם. 3 האוניות הגיעו לארץ, הבריטים תפסו אותם וריכזו את כולם על פאטר'ה.

יום הולדת 92 לאהוד

היה זוכה בקרב ומחלק לחברים לא היה שומר את זה לעצמו, הדב שהעסיק אותם שעה אחר שעה זה היה הרעב. אם היית שואל מה היה מציק זה נושא האוכל וכמובן ההישרדות. בכל מקום אפשר לירות בך, פשוט סתם ככה, אתה באת לא טוב".

אהוד מוותר אבל החברים לא מוותרים עליו

רגע מכונן היה כשאהוד גרובלד נשבר, השאיר את קבקבי העץ שלו ורצה ללכת לגדר. "החניכים התקשו לסלוח לו. איך אתה עוזב אותנו? איך אתה יכול להישבר? אתה המדריך כאן. היה מסדר שרצו לשלוח אותו למשרפות, אמרו לו אתה אל תישבר אתה עוד יכול לעבוד, הוא אמר שהוא רוצה לעבוד עוד. אמרו לו תרוץ 30 מטר, הוא רץ והחזירו אותו בחזרה לעבודה. במצעד המוות אבא שלי היה מותש והתמוטט, פילץ חזר כמה מאות מטרים וחישש אותו, מה שבפועל הציל את חייו. החברים האלה נשארו משפחה והאנשים האלה עשו עבודה שאני לא בטוח שאני באותם שנים היה לי את האומץ לעשות. הייתה פה עזרה הדדית מדהימה ועל כך יש לי הרבה הערכה להמון אנשים".

לאחר השחרור בשנת 1945 הגיעו חברי הגרעין להכשרה שנקראה גרנצהוף. הם כתבו בגדול על הבניין 'קיבוץ בוכנוואלד' בעברית, שזה שמו של אחד ממחנות הריכוז. פה נפגשו מחדש ההורים שלי והתחתנו. אמא שלי ערקה מהצבא האמריקאי ונשארה עם אבא. הסיבה שהם נשארו שם כי נחום גולדמן ביקש מאבא שלי אחרי

החופה בקבוץ בוכנוואלד

"נושאי החותם"

סיפורו האישי של אבי אהוד (הריבט) גרובלד ממחנה יבנה תיעוד החלוצי בגרמניה

זכור ימות שולם בינו דור ודור
שאל אביך ויגידך
זקניך ויאמרו לך: "זכור לך" (זכור לך)

כתב וערך: יואב גז

חותם

ייסעו בלי מים בלי מזון ובצפיפות, כדי שלא יוכלו להתנגד כשיגיעו למחנות. הן היו עוצרות מפעם לפעם בשביל לתדלק וכדומה. הם פתחו את הדלתות, הוא רץ להביא מים, עשה חמש נגלות כאלה כדי לעזור ולהציל אנשים. לא ירו בו. הוא היה הולך במחנה לקרבות תמונה של אנשים שיצאו להתאגף עד המוות, משחק של הגרמנים, כמו גלאדיאטורים של פעם. הוא היה מביא את הכיכר לחם שהוא

שהייתה אוניית גירוש בריטית במטרה לגרשם למאוריציוס. על מנת לעכב את הגירוש הטמינה "ההגנה" פצצה באוניה בעת שזו עגנה בנמל חיפה, במטרה לגרום לה נזק קל; אך הנזק היה גדול מהמתוכנן, והאונייה טבעה ב-25 בנובמבר 1940. עקב כך טבעו למוות למעלה מ-208 מעפילים (המספר המדויק אינו ידוע, אך ההערכות הן שמדובר בכ-250) ו-2 שוטרים בריטים.

בשנת 1943 נשלחו 85 נערים ונערות לאושוויץ בירקנאו. "הם ירדו מהרכבת, אבא שלי ראה שם קצין, הוא ניסה לדבר איתו אבל הבין את הסיטואציה והקצין אמר לו לחזור לשורה. הם נשארו כקבוצה לעבוד בדורה, מחנה לוויין של אושוויץ. לימים הסתבר לו שמי שהוא דיבר איתו היה דוקטור מנגלה".

"שורה תחתונה, הם הגיעו 85 ובזכות העזרה ההדדית ושהם הגיעו יחסית מאוחר, זה כנראה אפשר לחצי מהם לשרוד. בערך 45 שרדו לאחר שעברו קרוב ל-10 מחנות. והשתחררו ב-19 באפריל 1945. אגב, אבא שלי נשלח למחנה ב-19 באפריל 43, השתחרר ב-19 באפריל 45 ונפטר ב-19 באפריל 47, מאוד מעניין".

אלה שלא שרדו, לקחו אותם, או שהם לא שרדו כי היו רעבים, חולים, נפצעו?

"גם וגם. שלוש אנקדוטות. אחד החניכים, המבוגר מהם, איזי פילץ, היה איש גדול וחזק. השיטה של הגרמנים הייתה שהרכבות

המלמה שיישאר ויעזור בנושא של זרם הפליטים ואמא שלי ידעה אנגלית שוטפת וזה כמובן סייע במשימה. דרכם עברו כ-10,000 איש בדרך לעלייה ב".

שנה לאחר מכן הגרעין הגיע ארצה והתיישב בקבוץ נצר סירני. "בשנת 1947 ההורים עלו ארצה בצורה לגאלית והסתובבו בארץ בחיפושים אחרי מקום מושב קבע, ואבא לא רצה להגיע לנצר סירני כי עדיין כולם שם דיברו גרמנית וחיו את השואה וזה פחות התאים, אז הם הגיעו לקיבוץ גבעת חיים איפה שאפרים פרנק היה ועבדו במפעל גת למיצים וריבות שם התחילו לעבוד כבר ביום הראשון. לאחר זמן מה התקיימה אסיפה והודיעו להם שהם התקבלו כחברים אבל עדיין לא יכולים להיכנס להריון ואחת החברות שקיבלה אותם למפעל, אמרה שהיא מוותרת עבורם על התור שלה. לימים כאשר נולדתי ורצו לקרוא לי יואב, לא אישרו להם משום שכבר היה ילד בשם הזה, אז היו צריכים ללכת ולקבל את אישור ההורים.

"אז הם הבינו כי למרות כל מה שעשו בשואה, לפני ואחרי המלחמה, פה בארץ הם כאלה קטנים ואף אחד לא עושה להם הנחות. בשנת 55 אמרו לאבא שלי שהוא זקן כבר והוא החליט לעזוב, אז חבר שהיה איתו בבריגדה וגר בכפר גלים, הזמין אותו לשם וכך עברה המשפחה לכפר גלים ושם הם חיו 25 שנים עד שעברו לגור בחיפה".

אמו של יואב, עליזה, נולדה בעיירה ההונגריזבורג בצד הצפון מערבי של גרמניה. המקום נמצא בעמק פסטורלי בנקודת מפגש של שני נחלים.

בעיירה חיו שתי משפחות מאד שורשיות, אחת עם 8 ילדים והשניה עם 7 ילדים, שלושה זוגות התחתנו ביניהם ויצרו שבט גדול ומפואר של משפחה שהייתה מיוחסת לפני המלחמה והבית שלהם היה ממש במרכז העיר בסמוך לכנסייה הגדולה.

מעט לפני המלחמה הספיקה עליזה לעזוב את גרמניה ולעבור לחיות עם קרובי משפחה באנגליה. לימים הצטרפה לצבא האמריקאי ויחד איתם חזרה לגרמניה בתום המלחמה, פגשה את אהוד לו

ההכשרה הראשונה ארנסדורף

אהוד ועליזה

הייתה מאורסת והשניים נישאו ועלו ארצה.

לפני 7 שנים, אחרי שאביו נפטר, עשה יואב טיול שורשים לגרמניה, שזו הייתה הפעם הראשונה שלו בה דרך במדינה. במהלך הטיול הגיע לעיירה בה נולדה אמו, שם חי פרופסור גרמני בשם הרמן צאבל, שאביו היה ממתנגדי המשטר הנאצי והוא כתב 35 ספרים על הקהילה היהודית ובכלל זה על המשפחה. הוא שיחזר את בית הכנסת במקום. "כשהגעתי לשם הוא לקח אותי להר, שם יש קמין שהגיע מהבית של אמא והיום הוא מוצג מוזיאוני. משם ירדנו לעיר, הבית עומד על תילו ויש שם אבן נגף שההורים נרצחו בעיירה ליד בית הכנסת. פה אמא שלי גדלה, אמא שלה גדלה והסבתא שלה גדלה."

כל המשפחה של אמך נרצחה שם?

"אמא שלי ואחותה נשלחו לאנגליה והאח השלישי הגיע לארץ בשיט על הפטריה, קפץ למים מול חוף בת גלים והצליח לשרוד ולהקים משפחה בחיפה, אבל היתר לא שרדו. ההורים נלקחו עם המשפחות

לבית הכנסת ושם ברחבה ירו בהם כדי לחסוך את הנסיעה, פשוט חיסלו אותם בו במקום. הלכנו לראות את בית הכנסת וגם את בית הקברות המקומי, כשנכנסנו הייתי המום. בשורה הראשונה יש שורה של קצינים רוסיים שנהרגו בקרב על המקום ושלושת רבני מהמקום זה קברים של המשפחה. קברים גדולים, עם כיתוב ופרטים, הייתי המום, לא ציפיתי לזה בכלל.

"בהמשך הגעתי לארנסדורף לאותה הכשרה הראשונה שם הכל התחיל, והד"ר שגר ממול והקים את האנדרטה הקטנה שבכניסה סיפר לי שהמנכ"ל של בית הכנסת הגדול בברלין מחכה לי מאחר והוא הכיר את אבא שלי.

"אמא שלו השכירה לאבא שלך חדר והוא זוכר שאבא שלך ניגן בכינור". לימים ישבו לו על הכינור שיצא מכלל פעולה וקנו לו כינור באיכות ירודה. היות ובמחנה בעקבות זיהום באצבע עשו לאבא ניתוח אז הוא לא ניגן והכינור נשאר סגור באריזה המקורית שלו. לימים, ביקשתי ממנו אני שינגן, רציתי לשמוע אותו מפיק כמה צלילים אך הוא לא הסכים. כל השנים הכינור היה בעליית הגג והוא עדיין כאן, בעטיפה. אם זה לא מושלם לא עושים כנראה.

בכל הסיפור המטורף הזה לא סיפרת איך הכירו הוריד.

"אבא שלי היה בחור מאד יפה והוא היה עם חבר בחופשה באגם ואנזה. אמא הייתה עם חברה ושתייהן שחו באגם, היא החליטה להתחיל איתו והפכה את הסירה שלו ומשם התחיל הרומן. הם היו מאורסים עוד לפני המלחמה בשנת 1939.

יש גלויה שאבא שלח לאמא בשנת 1939 ובעוד שבועיים היא צריכה להגיע אליי. כשהורים נפרדו, אמרו להם שאם הם יצטרכו להעביר מידע, שיעשו את זה באמצעות אשת קשר בשטוקהולם, שוודיה.

"לימים מסתבר שנחום פור, שהוא שכן שלי פה ברחוב, בן קיבוץ נצר סירני שאמא שלו הייתה חניכה של אבא שלי, התחתן עם דבורה, שאמא שלה משוודיה, משפחה של בנקאים עשירים, והיא זו שקיבלה את כל הגלויות האלה ודרכה עבר הכל. עולם קטן".